రావులమ్మ

రచన: ఎస్. టి. రంగాచారి

రావులమ్మది ఒంటరైన్తు బ్రతుకు. సుదీర్ఘమైన అత్త, పన్నెండేళ్ల ముత్యాలు. పసివాడు వెంకన్న; అందరి దీను ఆ పిడికెడు గుడిశె. పెదరాయసంగారి బూడిదపట్టితో ఉన్న బాదెడు నేలఊడ్చి పెట్టుకుపోయింది. అయ్యన్న రాజావారు కటాక్షిస్తారని చెపుతూనే ఉన్నమూడుపుంజీల జీవాల్ని మందలో కలుపుకున్నాడు పోయిన పొలంలేపీక్రింద. ఇవు మిగిలింవల్లా 'రాసోరిగోరి'దగ్గర ఆ ఒక్క బొంకులదిబ్బ. దాన్నే కుర్రకారు లంజదిబ్బ అంటూంటారు. ఆ కొద్ద చెక్కని నేద్యం మొదలెట్టింది రాములమ్మ. ఇరుగుపొరుగు చాలా నొచ్చుకున్నారు.

ఎంతోమంది ప్రయత్నించి మట్టి అయారటక్కడే. చివరకు పెదరాయసంగారి తాతిగారుకాబోలు, మూడుపక్కలా నానులేరు, ఒకతట్టు తుమ్మపొంత, పొంతనానుకొని నానులేగు మలుపులూనే మెటల్ రోడ్డు అక్కడికి పదిపరుగుల్లో జాణా—అంతకంటె నంచనవనాని క్రింకే మి కావాలని పునాదులు వేస్తూనే ఏరువాకనాడు 'హరీ' అన్నారుట. దాంతో 'రాసోరిగోరి' ఖలిసిందట. అందరికీ హాడలు బుట్టి నానులేరు దయలేదు ఎప్పుడు విరుచుకు పడుతుందోనని ఆటుచూట్టు మేమానుకున్నారు. ముత్యాలు తాతయ్య పెదనుత్యాలు ప్రగమంగా తుమ్మపొంతే దాటి రక్కిసపాదల్ని రావణాబీపాల్ని నరుక్కుంటూ దెబ్బలిపాద కాలూనాడు. వీధివాడా అంతా రోడ్డుదిగి పుంతదాకవచ్చి మ్రానుల్లా నిలబడి ఎగచూస్తున్నారు. రావులమ్మమొగుడు నడికారి. రావులమ్మకప్పుడే ఊహ పోహ తెలుస్తున్నాయి. ఇద్దరూ కూడ, ముత్యాలునైపే చూస్తూ బారెడు బారెడు అంగ వేసుకుంటూ పనక్కాలే పరుగెత్తారు. అట్లా అట్లా దోవా డోంకా చేసి బాన్ని వాయులకొడ్డికింద పరువుల బీడుక్రింద చేసుకున్నారు. అయ్యన్నకి ఇదంతాచూసి మహాబాహం వేసింది. కాని ఏమీ లాభంలేక అగలుకే ఎసరెట్టాలని 'రాసోరిగోరి ఉంది.' భద్దార్! అన్నాడు. [illegible]టేఏం. రాజావారి తాణా వారికి రోడ్డుదిగేదమ్ము లెక్కడివి. అది బొంకులదిబ్బ ఆయెను.

2

"దిన దినగండం. నూరేళ్లాయుస్సు. ఎందుకీ పాడుబ్రతుకు. నాబేటుజే బ్రతికుంటేనా! ఛ్ఛ!" అనుకొంటూ నానులేరు బాటుతోంది రావులమ్మ. ఆ ఎర్రని ఎండలో ఒగార్చుకుంటూ ఏరుమలుపులో రోడ్డెక్కుతున్నాడు ఏలమ్మశెట్టి.

"ఏం. రాములమ్మా. ఆగ్రారంబాక వస్తావా?"

"లేదుండీ. దిబ్బకెళ్లే ఎట్తున్నాను."

ఏమిటీ. పొద్దుగూకులూ దిబ్బ దిబ్బేనా: ఏ ముండో ఆ బొంకులదిబ్బలో. అందాకా రా! ఉయుమా ఎస్తింది. తిరిగొస్తూ పొగాక్కాడ తెచ్చుకుందుగానిలే."

అంటున్నాడేగాని చూపు రావులమ్మ మీదే ఉంది. ఆమె మాటామంతీ ఏమీ లేకుండానే తుమ్మపొంతే కష్టం బడిపోతోంది. ఏలమ్మశెట్టి ఎంతో ఆశ్చర్యంగాను దిగులుగాను చూస్తున్నాడు. తనైతోమగాడు. మరి రావులమ్మ.

ఆలోచిస్తూ సుబులు గుబులుగా నడక సాగించాడు. తనకూ దవ్వరట్టూ లేకుండా సంసారం నడపటంలేదు. అగ్రహారానికి పోకపోతే కూళ్లోళ్లకి సరకులు రావు. ఏవో అంచనా తప్పులో నాలుకలా మెసులుతూ కాలక్షేపం చేసుకుంటూ వచ్చాడు యిప్పటి దాకా కాసు. అసలే ఊరుచున్నది. జబ్రిగ్రామం ఆయెను. అందులోనూ రాయుసంవారిది. అయ్యన్న పాటలుగిర సంగతి చెప్పనే అక్కల్లేదు. ఏదో ఊళ్ళో యింలకలిపికి కుదిరింది గనకగాని లేకపోతే మామూలు మామూళ్ళ క్రింద గట్టి, ఒక నుంచామందా లాంకీలుచ్చుకుని 10 మంది క్రాసు బెట్టులాళ్ళతో టప్పాకాయి సేల్చేవాడు. ఇదివరదాక బలగ పెట్టాడుగా అట్లాగే. 4 అదురులు సాగినాయి. ఏదో అంతా కొత్తగా వుంది అలనికి. ఆరోగ్యం, ఆ సెట్లూ, ఆ తుప్పలూ అన్నీ అతనెప్పుడూ చూస్తూనే వున్నాడు. కాని ఈరోజు యెంగుళ్లో పెటల్ రోడ్డు కొద్ద కొరుసుంటూ కోరలు కేరుతున్నట్లు అలని నడకను సాగనిస్తలేదు. చెట్లు తలలూస్తూ గాలినిసుర్రుపైనంచే సుమా అంటున్నాయి. తుప్పల్లోంచి జిల్లేడుమొగ్గలు మిద మిదచూస్తూ జాగ్రత్త జాగ్రత్త అని హెచ్చరిస్తున్నాయి. ఏరోజూ కూడ అంత చిరాకు పడేటా అతను. ప్రకృతి అంతా సౌందర్యాన్ని కలిగిస్తోంది. లోకుల యేదో ఆపదన బయలుదేరుతోంది. కాళ్ళు ఈడ్చుకుంటూ ఇంకో...ఇంకో....రెండడుగులు వేస్తున్నాడు. గోడ్డంతా నిర్మానుష్యంగా వుంది. ఎప్పుడూ వచ్చే పోయే జట్కా మనుల్కాస్తే కూలీలు, గ్యాంగు శ్రీకులు ఏమీ, రోడ్డూ చిలుపు కొట్టకాపోయ్యా కన్ను ఎటూ కనిపించటంలేదు. అలా; అలా...పది బారలు నడిచాడు. ఇంకో అంతేలో వుంది తాణా...ఘనలవహించిన రహీంఖాన్ తాణా...తాణా...తాణా...

వెన్నులో ఏదో సుబుసుబుమంది అతనికి. బందగి పోయాడంటున్నారే గాని బజేసాయబు రూపంలో సంచరిస్తూనేఉన్నాడు. లేకపోతే...తాణా... ఈ తాణే...ఈ పాటికి నానులేరు దాటేది. కుర్రకారుకి కుచ్చుటోపీలు, అంబరుధరిణలు 'బక్షీసు' కూడ ఇచ్చాడు రహీంఖాన్. మీర్జాదొరస్వయంగా తాణాకు దయచేశాడు. ఖాన్ విశ్వప్రయత్నంచేశాడు. అందర్నీ పానీ కనీసం కొందరినైనా పోగుచేద్దామని. ఏగుదాటినవారి పత్తాఐనాదొరకలేదు. "బజేసాయిబ్... బజేసాయిబ్... బజే... బజే"వొళ్ళంతా పులకరించింది అతనికి. కాలుసాగింది.

చకచకా అడుగులో అడుగేస్తూ ఊరకలు ఉగుకుతున్నాడు. చలిచలిగా ఉన్నట్లుందిగాలి. నిజంగానే చలిగాఉందో లేక అతనికి అట్లాఅనిపిస్తోందో? అసలుగాలే వీయటం లేదేమో? మనుగ మసగ్గాఉంది ఆకాశం. ఇంకో రెండంగలు. తాణా ఇంకోరెండంగలు. "ఆచింతచెట్టు... ఆ బండిసురిగింజపొద...చుట్టూ సూదిసుమ్మి తుప్పలు...బండిసురిగింజ..."సురిగింజపొదను చూసేసరికి తెలివిమాలిన భయం ఏకో ఆ రించింది. ఇంకారెండంగల్లోనే తాణా ఇంకా రెండంగల్లోనే తాణా అమ్మో. భయం జ్ఞాపకంవచ్చేటప్పటికి బుర్ర గిర్రున తిరిగి కాళ్ళూచేతులూ జవజవలాడినై. నాలికపిడచగట్టి అంగిట్లో పలక్కాయ లాపట్టుకపోయింది. కళ్ళొప్పచెప్పేసి అట్లానే మిటకరిస్తూ అడవంక, అట్లాగే చూస్తున్నాడు. "సరీగా...అక్కజే... అచేస్థలంలో...గతరాత్రేగా..అచ్చరాత్రి. రాత్రక్కడ చీకటి ఇంకా ముసురుకోనేలా...అప్పుడే చిన్నయ్య కోడలు సుందరి కన్నారింటికి పడుతోంది. మరది కూడానే ఉన్నాడు. మెళ్ళో ఆ నల్ల పూసలచేగు, చేరులో అంజనేయబిళ్ళ, ఆ మంచి గంధం, ఆ మందార జూకాలు, మామిడి చిగురు కుంకుమ, అచ్చంగా కన్నెలక్ష్మిలా రొంటిన కొంగు బిగగట్టి ఘుమ ఘుమలాడే పూత రేకుల బుట్ట చేత్తో బట్టుకుని, గాలికి ముంగురులు జాలిగా కదుల్తూ ఉంటే, అందెలు ఘల్లు ఘల్లుమని నాట్యం చేస్తూ ఉంటే కన్నారింట్లో ఊడి పడుతుందో అనేలా... అక్కజే...సరీగా...అక్కడికే... "మాశావో మరిచీ పంతాన లచ్చిలా సురిగింజ పొద" అంటూ అక్కడికే, సరిగ్గా అక్కడికే రోడ్డుదిగి...'ఆశ్చా' నంటిన ఆ పొద రింటికే...తాణా నంటిన...".

ఆతని నిలువు గుడ్లకు ఆ దృశ్యమే కనిపిస్తోంది, అదృశ్యమైన ఆ దృశ్యమే. ఆగాలే...నులి పచ్చని వాసనలతో... ఆగాలే తిరులుతోంది. కళ్లుగిరాల్... గిరాల్...గిరాల్ మని తిరుగుతూ ఉంటే ఆ ఊకుట్టోపిల మిరమిర ... బాకులు పాతిన ఆ కళ్ళు...కోర పెదవులు...ఆ ఊకు గోళ్ళు...ఊకుట్టోపిల...మిర మిర...గరగరలు...నిలువ నా కూలిపోతున్నాడు ఏలమ్మశెట్టి.

* * *

పుంత అంతా జిల్లుమని తుమ్మలుకూస్తున్నాయి. చేత్తో కొడవలుచ్చుకుని, 'మర్వ' మాట ఊపుకుంటూ వంచిన తల యెత్తకుండా నడుస్తోంది రావులమ్మ. అక్కడక్కడి జంపరు పిల్లలు, అప్పుడప్పుడు వాగుపక్కలు కూస్తూ రావులమ్మ దృష్టి మరల్చేలోపున గచ్చపొదల్లో మాగుతున్నాయి.

'చింతాకు - చిగురాకు

ఆఫ్ - అమచ్చి'

రావులమ్మ తలెత్తి నలుదిక్కులా పరించింది. నిశ్శబ్దంలో ఎండుటాకుల మర్మర్ధ్వని లీలగా ఏలసాటలా వినిపిస్తోంది.

'చింతాకు - చిగురాకు'

తలెత్తేసరికి ఊపులుచారిన ఇయోర్భుధ్ధ-ఆకాశపుటంచులుదాక చేరులు సాచిన ఆ మర్రిచెట్టుకుం. రెమ్మరెమ్మ మూల్గుతోంది.

'చింతాకు - చిగురాకు

ఆఫ్ - అమచ్చి'

కొమ్మ కొమ్మ ప్రతిధ్వని స్తోంది. చిరగ చిరుగు పీకలుస్తోంది.

ఊపుసాటికి తెచ్చుకున్న 'గద్ది' కాస్తా తిని గొణుగుతూ పుకారిస్తోంది.

'ఆఫ్ - అమచ్చి

చింతాకు - చిగురాకు'

అంటూ పిల్లబందరూ ఆడుకొంటూ ఉండేవాళ్లు. మర్రి వృక్షంకూడ పిల్లలతో పాటు చిలిపిగా రెమ్మరెమ్మ ఊపుకూ పూకాలు పకాలు పగేది. రావులమ్మకు చుట్టుగానే గుర్వులు పాడగిన కోయిలమ్మల్లా తిబ్బదాక పరిగెత్తేవారు పిల్లలంతా.

మరి ఇప్పుడో? మనుషులంతా గొడ్డుకొదిని ఒక అడుగుకూడ ముందుకు లేదు. అసలు అందరూ రాలేదు. గొడ్డుకూడ పుట్టిన నుంచి పట్టుంచా అన్నట్లు మునిపంటు కొరుకుతూ తమ పక్కనే నుంచున్న పిల్లలకేసి మిటకిడిగా చూస్తున్నాయి. ఎక్కడిదాకా రక్కడ బడితల్లాగ చెవులునిక్క పొడుచుకొని నించున్నారు. పాపం ఒక్కతే దెన్యా కొమ్మ బలవంతంగా ఊపుతూ కారుకూనుంటోంది ఆ మర్రిసృధ్ధ.

రావులమ్మకి కళ్ళరీళ్ళు తిరిగి నీలిపొర కప్పినట్లయింది. "నిన్నటిపొద్దా...నిన్నటి పొద్దా..." గట్టిగా అనుకోలేక అనుకుంటూ ముందుకు సాగింది.

అదుగడుగులోనూ గరళం అంతా గోనట్టిస్తోంది. పుంత అంతా మోకాళ్లోతు పచ్చికతో నిండి పుండేది. నానులేరు దయదల్చినా ఎర్రమ్మ చెరువుకి నీళ్ళెక్కక పుబ్బలో పుట్టి మఖలో మాసిపోయేది పైరు. ప్రతిసాలూ ఇది మామూలే. బాంతో మనుష్యుల్తోసాటు గొడ్లుకూడ పస్తు ఉండాలిసించే. పుంత అంతా పసిడిముద్ద అయినా పుంతలోకి పోయేందుకు పుల్లరి, బయటికొచ్చేందుకు పుల్లరి. చివరకు గొడ్డు బరువుకు మూడుగెట్లయిందా పుల్లరి. అయితే అయిందిలే అని ఏకామందో తోలినా పోయినగొడ్లు తిరిగొస్తేగా.

కాలచక్రం గిర్రునతిరిగింది. వంచలాది తిలెత్తారు. ముక్తకంఠం మారుమ్రోగింది. తాణాధ్వజం ఫెళఫెళా విరుచుకుపడింది. అనేకవేల గొడ్డళ్ళు ఒక్కముష్టిన లేచాయి తోకముట్ట లెగచెట్టి పుంతా పుంతా కలయతిరుగుతున్నాయి గొడ్లన్నీ. వాటికళ్ళను అవే నమ్మలేకున్నాయి. తుమ్మల వరసను మట్టసంచేస్తూ హద్దులేర్పరుచుకుం టున్నాయి. పుంత అంతా జీవరాసులతో భాగ్యలక్ష్మిలా కళకళలాడింది.

మరి ఈనాడు "నిన్నటిపొద్దా...నిన్నటిపొద్దా..." పుంత అంతా కసిగా కలవరిస్తోంది.

కలవరింతలతోనే రావులమ్మ కోరడిదాటింది. మార్గశిరం అడుగుపెట్టిందేమో బంతిపూలు రక్కిసపాదల్ని నెక్కిరిస్తూ విరియబూశాయి. బువ్వకాస్తాతిని పొదులకు నీరూనట్టూ చూసుకుంది. "బత్రిబచ్చలి కాసేలా. చుక్కిత్తైనయం" అనుకుంటూ దిబ్బంతా కలయతిరిగింది. చెమ్మతీగ కంగలమీదికిపాకకుండా ఊరికికి అంటగట్టింది. మిరపమొక్కల కలుపు తీస్తూనే పొద్దు ఏటవాలు తిరిగింది. ఇంతదుబ్బబచ్చలి, పదిపుంజాల బెండకాయలు త్రుంచి వొళ్ళో పోసుకుని ఆకాశంలోకి తిలెత్తుకుని ఒక సారి దిబ్బంతా కలయచూసుకుంది. తెల్లని చుక్కిడిపూలు, పచ్చని బెండలు, నిలి వంగపూలతో ఎంతో హాయినిచ్చాయి. ఏదో జ్ఞాపకమొచ్చినట్లు ముసిముసినవ్వులు నవ్వుకుంటూ రేకబంతి ముద్దబంతి తోలో ఇన్నిగబగబా పుణికి చెంగున కట్టుకుని చెంగుచివర రొంటిన దోపింది. 'బ్బుస్' తెచ్చుకున్న గుడ్డనిండా బాగా తట్టిడైతే చుక్కిళ్ళుకోయటం ప్రారంభించింది. మెండ్గరాలకుండా జాగ్రత్తగా కాయ కాయ కోస్తున్న రావులమ్మ సంతోషస్వప్నాలన్నీ నీరెంతబడిన ఆవిడ ముఖ కవళికల్లో ప్రతిబింబిస్తున్నాయి.

'తెల్లారితే అగ్రహారం సంతకెళిపోయే పెద్దరెడ్డి కాపుమల్లయ్య కిచ్చేస్తుంది చుక్కిళ్లు దోసలాలోనే. బచ్చలి పెట్టె శెట్టి వడిగి బెల్లం తీసుకుంటుంది. తినింటిరెండు కూలీ ఎంకన్నని సంకసేసుకుని ముత్యాలు ఎదురొస్తుంది. ఎంకన్నని పందిట్లోకి తీసుకుని ముసిపెంటిలోపు ముద్దులుచురిపి చేస్తూనే రొంటినుంచి చెయితీసి బంతిపూలు ముత్యాలు తలనిండా తురుమేస్తుంది అబ్బ...ఎంత...సంతోషం—'

స్వప్నం ఇంకా పూర్తి అవనేలేదు. ఉన్నట్లేఉండి చిగురుమని ఈదురుగాలి ప్రారంభించింది. శిగలో పూలు ముడుచుకున్న కన్నెతల్లిలా రెపరెపా ఊగుతోంది దిబ్బంతా. గోచీకట్టు బిగించి వంగిన వంగల్ని, పెల్లగించుకొనిపోతున్న చుబ్బుల్ని ఆదరాబాదరా సర్దుతోంది రావులమ్మ. పందిరగుంజలకి పాటేలు పెడుతోంది. తిలంతా చిరుమొగ్గలుపడి జీలుకు జీలుగా ఉంది. సన్నగా తుంపరకూడా ప్రారంభించింది. హోరుగాలి దిక్కులన్నీ ఈదుకుపోతున్నాయి. ఆహోరుధ్వని రావులమ్మను కంగారుపెట్టేసింది. నానులేరు...హోరెత్తెనో? ఖర్మంచాలక ఏగు వచ్చినట్లాయినా ఇప్పు..."అమ్మో", రావులమ్మ త్వరత్వరగా కోరడి దాటింది.

గాలిలో ఈదుతోనే పుంత ప్రవేశించింది. పుంత అంతా చీకటికోణంగా ఉంది. పెరుపులపలుపలో ఆఘమేఘాల మీద పరుతోంది. ఆ మర్రిసృధ్ధను దాటింది. నెత్తిమీద చుక్కిళ్ళు చిరుక్కిబాగుకూలు...లుస్...మంటున్నాయి. తుమ్మ పొంత జడివయ్యంలా ఘోరంగా వెడుతోంది. రావులమ్మ ఏటవాలుపు రోడ్డెక్కింది. కనుచూపులోనే ఏరు. "అమ్మయ్య. నానులేటిలెల్లికి ఇంకా దయఉంది." ఎవ్వరూ లేరు. తలక్కట్టే. చిరిగి పరులుకూడ కనిపించటంలేదు.

చినుకులుపడి నానులేటి ఇంత కసకసమంటోంది. కాళ్ళుకాగేస్తూ నిలకొడుకు నడుస్తోంది. ఏరో పుట్టెడుస్తు ఎనకాల నడుస్తోన్నట్టు తోచింది ఆ మెకు. కాలు మంగుపు కదపలేకపోయింది. కొంచెంచిలుగ జర్రున జారుతోన్నట్టుంది ఎనకాల. గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగింది. పులుపలుపలుంచి ఎగులుకి చేరతోంది ఒక పుట్టినిగ్రహం.

రావులమ్మకి ఏమీ పాలుపోకపటంలేదు. "హోరు...హోరు" మని ఏటికేణువులన్నీ అరుస్తున్నాయి. రెండుచేతుల్తో కొంకి కర్రను బరికేశాడు—అలా—పట్టుకుని ఆ వచ్చే చెవగు? అంతే తాపీగా—అంతే మెల్లిగా—ఏమో! రావులమ్మ విగ్రహం చేసి రెండడుగులు వేసింది. ఆశ్చర్యం!

మట్టిబొమ్మలా జరుగుతున్నాడు. మొఖమంతా ఉబ్బి బురబుర లాడుతోంది. చిరుళ్ళనుంచి రక్తం కారుతోంది. ఉన్నగుడ్లు తనలో తను ఏదో మాట్లాడుకుంటూ "సురిగింజపొద...నల్ల పూసలు... ఆంజనేయ బిళ్ళ..ఆనులిపచ్చటి..." జరుగుతున్నాడు. "సరుకుల కెళ్లిన చెట్టిగారున్నాడే" అనుకుంటూ నిగ్రహాన్ని కలుపుకుంది. "హోరు...హోరు..."మని ఏటికేణువులన్నీ అరుస్తూనే ఉన్నాయి. ఛామ్మని ఊరుమునిమింది. రావులమ్మ చెవులు గట్లుపడ్డాయి. ఏటవాలుతూర్పుదిక్కుకు అగ్నిగోళం ఫటేల్ మని మంటలు ఆకాశానికి ఎగబాకుతున్నాయి. రావులమ్మకు ఆతురత ఎక్కువైంది. తూర్పునే ఆమె ఊరు. "ఆపాగ...ఆమంటలు...ఈదురుగాలి." తెలుచుకు సేసరికి ఆమెకు ఊళ్ళోవాలాలనిపించింది. మరి ఈచెట్టి! అసలు ఇట్లా అయూ జేమిటి? అతన్ని మాట్లాడించాలని శతవిధాల ప్రయత్నించింది. త్వరగా అయినా నడవమంది. అబ్బే అతనొక చిత్రప్రమనొందిన ఉత్సవ విగ్రహం ఆయిరి. హోరుమోత ఎక్కువయింది. తూర్పుదిక్కు మంటలు నాకేమిటడం అంటూ అలుముకుంటున్నాయి. శెట్టిమాత్రం జరుగుతూనే ఉన్నాడు. రావులమ్మ రెక్కపట్టుకుని బలంతోన జరజరా ఈడ్చుకొస్తోంది.

చిటపటముదిరి జల్లుసాగింది. వర్షం భోరున కురవసాగింది. ఆకాశభాండాగారాలు తూట్లుపడ్డట్టు కుంభవృష్టి. బొయ్... బొయ్...మని ఏరు సుబుసుబుమంది. ఏటిమొగలో కొచ్చారు. ఒంటిరెక్కన శెట్టిని అదిమిపెట్టి చెంగున గట్టెక్కి ముందు కురికింది. జనక ఏరు ఫెళ...ఫెళా...విరుచుకుపడింది. రావులమ్మకి ఇప్పుడు ఒకటే దృష్టి. ఒకటేచింత...."నే నెల్లేపొద్దే..."

ఈ సంగతి స్ఫురణకురాగానే శెట్టిని పడలాక్కుంటూవాడొంకా చూడకుండా మనోవేగంతో పరుగు ప్రారంభించింది. శెట్టి తనలోతను మాట్లాడుకుంటూనే ఉన్నాడు. "సురిగింజపొద...నల్లపూసలు ...ఆంజనేయబిళ్ల...నులిపచ్చటి..."

ఒక్కసారిగా పేక్యూస్ బ్రేకుపడ్డట్టు ఆగిపోయింది రావులమ్మ. గ్రామమంతా ఛాళ్ళరిగొట్టంలా పొగచిమ్ముతోంది. జల జల వర్షానికి ఆరి నల్లటి ఆవిగ్లు కమ్ముతోన్న చిరులతో కల్లకాపులా ఉంది గ్రామం. ఎదురుపండ్ల రచ్చసావిడి, నివురుగప్పిన కొరకంచులా జమ్మిచెట్టు. చుట్టూ—అంతా—శోరునవర్షంలో 'అమ్మో—కుయ్యో' అంటూ పరుగెత్తే ఆస్థులు. అంతా గందరగోళం. అంతా అయోమయం ఆ తొక్కిడిలో 'బిల బిల' మని 'అమ్మో' అనే పాపలకై లబలబలాడే తల్లులు.....ఎక్కడమాచినా ఉక్కుటోపిల ఇనపగోళ్ళ మానవరాబందులు. సందు సందునా గొంతి గొంతినా వారే. భయానకం—రాక్షసత్వం తాండవిస్తున్నాయి. మండి, విరిగిన ఇళ్ళసంజలు, చిందరవందర చేయబడ్డున్న వస్తువులు—కుండా చట్టి—అన్నీ కంటనీరెట్టు మర్మరధ్వని చేస్తున్నాయి. అంతా అయోమయం. ఆ 'కేకు...కేకు...కేకు' పెనబొబ్బల్లో 'జీరంతోనే సమాధికట్టాం ఖద్దార్!' కనుగుకుంది.

రావులమ్మ నర నరాలు ఉబ్బినాయి. రోమ రోమం గగుర్పొడిచింది. 'జీరదమాధి ఎరకిక్కి' దిక్కులన్నీ పిక్కటిల్లి నాయి. గ్రామమంతా విద్యుల్లేఖ మెరిసింది. చినాల్ల శెట్టి నొదిలి ముందుకురికిందిరావులమ్మ. శెట్టి ఇంకా తనలో తనే... "సరిగింజ పొద...నల్లపూసలు...", కేకలు బొబ్బలు ఎక్కువయినాయి. అతని చెవులో అతని చెవులకు దూరమయ్యాయేమో. అసలు అతని చెవులు గట్టిపడ్డాయేమో. అదుపుతప్పి రాబందుల ఉక్కుముక్కుల దాహానికి బలిఅయిన ఒక చితి కెళ్ళుతుంది. 'కెవ్వ...కెవ్వ...కెవ్వ' ధ్వనిలో శెట్టి కేలగిరాల్ గిరాల్ తిరుగుతోంది. ఉక్కుటోపిలమిర మిర...అక్కన్నసుందరి...నిరామయసలయంలో అతను గింజుకుంటున్నాడు. 'కెవ్వ్వ్వ్వ్...' ధ్వనితో అతని కర్ణపుటాలు బ్రద్దలయి భయంతో కంపించిపోతున్నాడు. ఆ సలయంలో...ఆ శబ్దంలో...గిరాల్ గిరాల్ తిరుగుతూ...మూసన కలిగిన యద్దలా కూలబడుతున్నాడు.

కళ్లాడు జోంపు, ఫిమేల్ మంది. 'ఫైయ్ ఫైయ్ య్యయ్' మని ప్రళయకాలం గర్జించింది. టాఫ్ మని శెట్టి మెడకు మీద నిపాతం పడి కళేబరాన్నంతటినీ విద్యుత్ మయం చేసింది. ఆ మాసన కలిగిన యద్ద...ఆ కళేబరం ఊపిరిగ్గి విద్యుత్ శక్తిలో జేరి తుత్తునియలైంది. ఎదురుపండా పరిగిన రచ్చసావిడి. కొన కలమూ జుమ్ముశెట్టి, దాని శిథిలాగ్రంపై తేజోమూర్తి. నిశ్చలంగా చూస్తూ రెండు చేతులూ కొమ్ము మూతనుబట్టి 'ఫైయ్... ఫైయ్...య్యయ్' మని మానవ శక్తి మేళ్ళాలుపు పాడుతోంది. అయస్కాంతంలా ముందుకు ఆకర్షిస్తోంది ఆ జేవీ మూర్తి. శెట్టి నిలువెత్తుగా లేచాడు. అతని లోని ప్రతి జీర్ణాణువు 'ముందుకే ముమ్మందుకే' అని గర్జిస్తోంది. వలయాన్ని ఛేదించుకు ముందుకు నడిచాడు. 'ఫైయ్ ఫైయ్' ఇంకా ప్రతిధ్వనిస్తోనే ఉంది. ఆతడు నడుస్తున్నాడు. లేదు లేదు పరుగెడుతున్నాడు. "ఆ కొంపు కిసుందరిచే. సుందరిచే ఆదుగో నల్లపూసల చేగు... అదిగో ఉక్కుగోళ్లు...ఆదుగో ఆదుగో ఒనప పొదాల క్రింద ఆ యుపకమంకిక కన్నె సుందరికి వేడి నెత్తుగు వారపోస్తున్నాడు. ఆదిగో పశాన్ కామినీ పిశాచి. అదిగో నల్లపూసలు సేల రాల్తున్నాయి" శెట్టి అగర్జిస్తున్నాడు. "నల్లపూసలు సేల రాల్తున్నాయి. ఆదిగో చిన్నయ్యకోసలు విను కాగిలింగా" దద్దరిల్లిపోతోంది ఘనమి. శెట్టి రణగర్జన చేస్తున్నాడు. 'ఫైయ్-ఫైయ్...య్యయ్' మని కొమ్ముబూర చొరుచుకపోతోంది. "కాగిలి...కాగిలి ... ఆంజనేయ బిళ్ళ రక్కిసుపుళ్ళు సద్దుపుకుని నెత్తురు కారుస్తోంది...కాగిలి...విను కాగిలి..." దళ్ళు పట పట కొనకాదు శెట్టి. కన్నస్సన్నవ ఉక్కుశిరం సేలవాలింది. ఒకటి, రెండు, వేలేలు తెగాయి. శెట్టిలో కాళిక చేతులు సాచింది. తుపాకి రక్తులు శెట్టి విస్కులింగాలలో భస్మ మయాను. 'ఫైయ్ ఫైయ్...య్యయ్' మని కొమ్ముబూర విజయ ధ్వానం చేసింది.

తేలు ముందు తేలుకాటుకు నిర్దేశించినతక్షణమే గుణమిచ్చు అన్య ఔషధము 35 మాత్రల కొసం 0-12-0, 0-2-8 స్టాంపు పంపినచో 1 మోతాదు మందు ఉచితముగా పంపబడును దేవీన్ తేలుమందు ఏజన్సీ, యమ్మిగనూరు, (కర్నూలు).

మార్గో

'ఉష్ణప్రదేశములకు ఆదర్శమైన సబ్బు'

మార్గో సబ్బును నిత్యము వాడుచున్నయెడల చర్మము మృదులపడి, లేతగా నుండును. ఇంతేకాకుండ, మొటిమలు, మచ్చలు, దద్దుర్లు, ఉష్ణప్రదేశములలో నుండువారికి తప్పకుండగా కలుగుచుండు తదితర చర్మ వ్యాధులు లేవియును మీ తోలికి రావు. ఉష్ణప్రదేశములకు మార్గో ఆదర్శమైన సబ్బు.

ఇదియొక్కటే అసలు పేపనూనె సబ్బు

CALCUTTA CHEMICAL

J.H.C. 1

స్వచ్ఛమైన వెన్న, వెన్నకాచిన నేతిని వాడుటయే ఆరోగ్యరక్షణకు ఏకైక మార్గము

మావద్ద దేహారోగ్యకరమగు కల్తీలేని తాజావెన్న, వెన్నకాచిన నెయ్యి చిల్లరగాను, బోకుగాను లభించును. ఏ పట్టణమునకైనను పౌ 36 లు నెయ్యిగల డబ్బాలు ఎన్నియైనను వారమునిడుముల ముందుగా 25% ముందు పంపేయెడల F. O. R. ఏలూరు దెలపరికి సప్లయి చేయగలము. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు ఇంగ్లీషులోగాని తెలుగులోగాని జరుపవలెను.

NUNNA VISWANATHAM & SONS,
Pure Ghee Suppliers, Ellore.

బహుమతి 500 పౌనులు

24 గంటలలో యువకుడవుగమ్ము

పార్కర్ & డేవిస్ వారిచే తయారుకాబడిన "ఓటోజన్" (రసమౌలికా బలవర్ధకౌషధము) మొదటి 24 గంటలలోనే ఆత్యద్భుతముగ జీవనశక్తిని, బలమును పెంపొందించును. దీనిని సేవించిన పురుషులైనా స్త్రీలైనా వారి నిజమైన వయసుకన్న 15, 20 ఏండ్లు పడుచుగ కనుపింతురు. బలక్షీణత, జ్ఞాపకశక్తిలేకుండుట, శరీరబలహీనత, రక్తమాలిన్యము, చర్మరోగము, విచారము, నిద్రపట్టకుండుట, తలతిరుగుట, శారీరక, మానసిక బడలిక మొదలైనవాటికి దీని ఉపయోగకారి. 2 మొదలు 4 అంగీలవరకు ఎత్తుపెంచును. తూకము 5 మొదలు 10 పౌనులవరకు పెంచును. చెక్కిళ్లు శాంతిమంతమగును. మీ ఆకారము 100% బాగుపడును. చిన్నవాడు యౌవనంలోపలె మీ ముఖమండలము శాంతిమంతమై సంపూర్ణత జెందును. మీకండ్లకు తేజస్సునిచ్చి దృష్టి నభివృద్ధిచేయును. మీ చెక్కిళ్లకు, పెదవులకు గులాబివర్ణ మొసగును. జీవితములో శాశ్వతముగ తెలుపెక్కిట్టును నలుపుచేయును. వృద్ధులకు స్వాభావికమైన క్రొత్తపళ్లనొసంగును. జుట్టురాలుట, చుండు, బట్టతల తీవ్రముగా నున్నపుడు "ఓటోజన్" (ట్రాంక్) వాడుక ఎక్కువగా సిఫారసు చేయబడినది.

నూరేండ్ల వయసునుండిన రోగిష్టులైనపురుషులకు స్విట్జర్లాండ్‌లో ప్రొఫెసరు ఎ. పి. పార్కర్ "ఓటోజన్" ను వాడినాడు. ఒకనెల్లాళ్లు యీ అద్భుత ఔషధమును క్రమముతప్పకుండా సేవించినమీదట 100 ఏండ్ల వయసుగల వృద్ధు ముప్పదియేండ్ల యువకునివలె ఆరోగ్యవంతుడై యీ మధ్యనే ఒకపడుచును పెండ్లాడినాడు. 80, 90 ఏండ్ల వయసుపచ్చినా హాలీవుడ్ నటీనటులు యీ మందును సేవించి యౌవనోత్సాహములతో సమ్మోహనకరంగా రంగస్థలాలమీద నటిస్తున్నారు. స్త్రీలు వారి వార్ధక్యంలో "ఓటోజన్" ఉపయోగించినచో జీవితాంతమువరకు రూపుమాయని యౌవన మాధుర్యముల ప్రసాదించి అంతటను పడుచుదనపు సౌకుమార్యమును నిలబెట్టును. పురుషులకు వారి యౌవనంలో "ఓటోజన్" అకాలవృద్ధాప్యమును నిరోధించి, కాపురములు పుజట్టును. ముఖవికాసమును, సంపూర్ణఆరోగ్యమును జీవితమంతయు నిలిపి, తన ప్రస్తుతపు వయసుకన్న అనేకఏండ్లు పడుచుగా కనుపింపజేయును

ఇది ఇరువదియవశతాబ్దపు పరిశోధన. ప్రపంచపు అద్భుతాల్లో ఎనిమిదవది. స్త్రీలు "ఓటోజన్" సేవించినమీద, గులాబిమొగ్గలవంటి సౌందర్యమును, మోహనకరమైన వయసును తిరిగి పసుకొన్నను. "ఓటోజన్" సేవించ ప్రారంభించిన స్త్రీపురుషులకు తేజోవంతమైన ఆదృష్టపురోజులు భవిష్యత్తులో గలవు. వెంటనే "ఓటోజన్" సేవించుటకు ప్రారంభించి నూరేండ్ల వరకు యౌవనారోగ్యవార్ధక్యములు ననుభవింపుడు. నీరసించిన మనిషిగూడా ప్రతిదినము పానుకునుటైగా వెన్నను ఆరిగించుకొనగల శక్తి కలిగియుండును. ఈ అద్భుతమైన "ఓటోజన్" ఫలితములజూచి గొప్ప శాస్త్రజ్ఞులు, అనుభవజ్ఞులైన డాక్టర్లు ఆశ్చర్యమును జెందినారు.

"ఓటోజన్" ప్రపంచమంతటా స్త్రీ పురుషులచే వాడబడుచున్న అద్వితీయమైన టానిక్ - వైద్యశాస్త్రచరిత్రలో కని విని యెరుగని అద్భుత పరిశోధన. నెంటనే "ఓటోజన్" తీసుకొనుటకు ప్రారంభించి ఫలితముల గమనింపుడు. మీరు పరీక్ష